

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nezloga sve pokrvari“ Nat. Posl.

Pređplata s poštarinom stoji 2 for., a seljake samo 1 for. za cijelu godinu. Razmjerno 1 for., a seljake 60 novč. za pol godinu. Izvan Carovino više poštarina. Ako se najčešće najmanje 8 seljaka te su voljni, da im list šaljom svim ukupno od jednim zavojem i imenom, davat ćemo za 70 novč. na godinu svakomu. Novci šalju kroz poštarinu *Nasvačnicu*. Ime, prezime i najbližu Poštu valja jasno napisati. Komu list nedođe na vrijeme, naka to javi odpravnistru u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakva poštarina, napisav izvana *Reklamacija*. Tko list prima i drži, ako ja poštom, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIŠTVO I ODPRAVNIŠTVO

nalazi se

Tipografije Fiedl di C. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju platjone poštarina. Vjesti, dopisi i drugi spis štampaju se 11 u cijelosti ili u izvrtku, nalmo prema svojoj vrijednosti i smjeru ogora Lista. Ne-podpisani se dopisi nepotrebljuju. Osobna napadanja i listu sukromno stvari ne nalaze mjesta u ovom Listu. Priobćena su pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 novč., a svaki redak svako 5 novč. i u slučaju opetovanja po što se pogodno oglašnik i odpravnistvo. Dopisi se noraćaju. Uredništvo i odpravnistvo, osim izvanrednih slučajevah, neoplaćuju, nego putem svoje *Listine*.

RUDOLF I STEFANIJA.

Svećenička ruka zavezala 10. maja 1881 našega carevića Rudolfa sa belgijskom princešom Stefanijom, kćerju vladajućega kralja Leopolda i supruge mu kraljice Marije. Zadali si nepokoleblivu i vječnu vjernost! Svi narodi prostrane carevine odaslase svoja poslanstva sa dragocijenim darovi u Beč, da izraze novovjenčanim svoju vjernost i naklonost i ujedno da prisustvuju kod sjajnih svečanosti, koje su se onih danah vršile u prestolnomu gradu. Svaki događaj u carskoj obitelji, događaj je i narodah carevine „CARSKA KUĆA I AUSTRIJANSKI NARODI JESU JEDNA OBITELJ“ izrazio je onomadne sam carević jednoj deputaciji. Narodi već, od drevnih vremena shvaćaju radosti i žalosti carske kuće kao svoje vlastite. Car Franjo Josip znatno je ojačao sveze među narodi a punim pravom nadati se je, da će vrlo pomno uzgojeni carević što većim žarom nastojati oko boljka narodah. Hrvati na glasu već sa svoje vjernosti prama prestolju raduju se svečanomu činu, i prose blagoslov, da novovjenčani Rudolf i Stefanija budu na radost svim narodom!

PROSLOV*

u slavu vječanja Njegove cesarske i kraljevske Visosti nasljednika prijestola
RUDOLFA S PRINCESOM STEFANIJOM

govoren pri svečanoj predstavi u narodnom zemaljskom kazalištu dne 9. svibnja 1881 po ravnatelju A. Mandroviću.

U radosti pravoj, u milinah
Starodavna tone carevina,
U svečano ruho se odleva,
Od zanosa podkljuje, pjeva,
Da se čuje toga svieta diljem
Kakovim se razdragala miljem.

Ponos krune, a narodah nada
Kraljević nam dični srečno sada
Vjerenicu svjetlu, cvjetak krasni,
U kraljevski vodi rod prejasni;
S tog se lice vedri svjetloj kruni
S tog naroda kliču miluni.

Divna kćerka roda kraljevskoga
Srećna sliedi vjerenika svoga,
Sliedi amo u sredinu k nama
Gdje ju ljubav dočekuje sama,
Gdje zanieto kliču svikolici
Stefaniji, sjajnoj vjerenici.

Svjetli paru! koga ljubav prava
U brak vodi, da ga usrećava
Dao bog, da vazda Tvoji dani
Bili srećom, slavom ovjereni,
I blagoslov neba da do kraja
S tvojom sudbom viek se sretno spaja.

Sjajna zgoda presrećnoga pira
I hrvatsko srce milo dira,
I u slavu vjenčanoga dana,
Klik se ori po hrvatskih strana*,
A u sreći kraljevine stara,
Svjetlom paru glasno progovara:

Srećni bili, svjetli vjerenici
Vi prijestolja slavnog nasljednici!
Slavnom stopom stupali nam oba
Oveličat znali svoje doba
Da do vieka u narodih žije
Uz Rudolfa spomen Stefanije!

* Sgodni ovoj proslov nalazi se u svečanom broju „Obzora“.

PODLISTAK.

Hrvati katolici!

S one visino, sa koje se osamaneat stoljeća po stalnih i za svih promjena svjet-skih događaja nepomirljivi načelih duševnim carstvom upravljaju, bješe prošle godine dne 30. rujna izdana vele znamenita izjava, namijenjena iztoku a ponapose cijelomu Slovinstvu.

Iztek, odkle je čovječanstvu novo svjetlo sinulo, gdje je plodno sjeme današnje kršćanske prosvjete niknulo, za naših se dana poslije dugovječne težke kušnje oslebadlja i preporadja, a probudjen na nov život gleda na zapad što zabrinut, što pun nade.

U kolu iztočnih naroda zauzima slovinско племе прво i najodličnije mjesto ne samo brojem i snagom nego i položajem svojim, koj ga čini posrednikom između zapada i iztoka tim prikladnijim, što pojedine mu grane pružene u zapad usvojioše i duševno stečevinu njegovu.

Ali taj inače zgodan položaj donese Slovinstvu onu nesgodu, da je veći mu dio prouzoe u baštinu kobna posljedice ono borba za prvenstvo, koja se jo za mladenačtvu njegova vodila iz-

među novoga i staroga Rima, pa da je nastali u crkvi i prosvjeti razkol podielio slovinско naroda u dvie nejednake pole, koje su se različitim razvojem crkvenih i prosvjetnih odnošaja tečajom vremena sve to više otudjivalo.

Osojačaj zajedništvena porjetlja, koj se je uz duševni napredak u posljednje doba kod svih ogranačta Slovinstva ojačao, mnogo je doduše ono od prošlosti nasliedjane opričke izgadio; ali pravomu, iskrenomu i trajnomu sblizenju obiju polovina može se polagano i postupice uirti put samo onda, ako mu se pronađe zajedničko od obiju strana jednako priznana izhodište.

Za izhodište takovo priznana su donjekle znanošću a u najnovije doba proglašena glavom katoličke crkve ona načela, koja su prvi prosvjetitelj cijeloga Slovinstva, sveta braća Ciril i Metod, sborom i tvorom zastupali. Ova se pak načela svadjaju u glavnom na dva: jedinstvo crkve zasnovano na stolici sv. Petra i šovanje narodnih osobina u granicah toga jedinstva.

Sjetimo se, kako je sveta uspomena papa Pio IX. uzveličav blagdan sv. Cirila i Metoda uzveličao slavje, koje se je god. 1863. po svih slovinških zemljah slavilo na tisugodišnjju uspomenu dolazka među Slovince prvih prosvjetitelja njihovih. A sada njegov slavni nasljednik sv.

otac papa Lav XIII. uvodeći šovanje slovin-skih prosvjetitelja u svukoliku katoličku crkvu i među svekolike katoličke narode povećava ono slavje, te onim načelom, koja su sv. Ciril i Metod zastupali, daje sveobće znamenovanje. Koliko je poimeance načelo narodne osobnosti kod Slovinca voljan svoti otac Stovati i staviti ga pod zaštitu sveta stolica, to svjedoči jasno i glasno spomenuta okružnica „Grande munus“, izdana upravo na tisugodišnjju uspomenu poslanice papa Ivana VIII. kojom se poraba slavenskoga jezika u crkvi svečano potvrđuju.

Otvorono priznavajući sveti otac onaj uzvišeni zadatak, koj je Slovinstvu u porjesti čovječanstva pridržan, i hoteti mu dati nov dokaz svoje brige naklonosti i pažnje odlučii posvati dne 5. srpnja tekuće godine žrtvenik sv. Cirilu i Metodu u crkvi sv. Klementa, gdje je onaj obrtnik slovinškoga pisma, prvi slovinški pisac i osnivač slovinške književnosti sabranju. Pa kod ove prilike želio bi sveti otac vidjeti oko sebe sakupljeno čim više svoje slovinške djece.

Ova želja nadoje odziva svuda kod katolič-kih Slovinca, te se svagdje spremaju hodočašća u Rim za 5. srpnja. Ona se također živo odjeknu na obalah, Adrije, Save i Drave, te jo skupština odličnih hrvatskih rodoljuba iz svih društvenih

slojeva, koja se uz privolu i odobrenje glavu hrvatsko-slovinске crkve dne 21. travnja u stol-nom gradu našom sastala, zaključila jednoglasno, da kod onoga hodočašća slovinско braće nase sudjeluju i katolici Hrvati posebnim odnosa-ntvom, koje će onom prilikom njihovu suosnu izjavu sinovlje odanosti i zahvalnosti svetomu otcu podastri; pa je podpisani odbor odabrah svojim izvršujućim organom.

Hrvati katolici! Taj odbor obraća se sada na Vas ovim pozivom. On misli, da netrieha na široko razlagati znamenovanje svetkovine od 5. srpnja Vam, koji ste jedinstvo crkve i sinovlje odanost njezinjoj glavii od svojih otaca nasliedili; da ne trieha mnogo poticati na sudje-lovanje kod one svetkovine članove onoga naroda, koj jo od svih Slovinca zapadne crkve najjačlje ostao vjerno drugomu načelu zastupaju slovin-skim apostoli, i kod kojega se poraba slovin-skoga jezika u službi božjoj djelotomice do danas sačuvala, pa koji se nije odrekno prava, da danas opet u uživanje podpune baštine, za koju su se otci njegovi njekada toli uporio borili.

Stecimo se dakle iz svih slojeva našega društva u čim većem i odličnijem broju na 5. srpnja u Rimu, da se ondje, pod zaštitom po-glavice apostolskoga sv. Petra i uz blagoslov

Sa svim tim rekoh Filipu: Brate! radostan sam taj moj dug ovo u zgodnu vremenu izplatiti. Što je kasnije, to je časnije.

Ajmo sad sjesti... sjedmosmo. Za kratkom stankom nastavim ja: Radujem se s tobom Filipo, pošto danas vidim što može umi i marljivost ma pripresta čorjeka učiniti.

A da ti svojim maloveridnim uvodom ne došadim, evo me odmah kod stvari. Podat ću ti dakle danas pouku: kakvo naimo zemljište ljube neke vrste vocakah.

Podat ću ti dakle danas pouku: kakvo naimo zemljište ljube neke vrste vocakah. Nu ipak prije nego predjem na razglabanje predpostavljena upita, reći mi je u kratko to, da zrak i sunce jesu glavni uslovi da voće dobro rodi i uspješno raste, stoga n. p. ono voće, koje smo iz južnih predjela — dobili, kao breska (voćke), kajsije i smokve itd.

1. Jabuka ljubi tešku zemlju, koja uzdržava vlagu dočim u odveć vlažnoj i hladnoj zemlji krhljavi. Ista najbolje uspijeva na zemljištu svježem i naplavljenom, gdje posjeduju dostatno hranivih sastojinah.

2. Kruška zahtjeva toplo i suho zemljište, u kojoj može lako svoje korenje duboko razširiti. Svakako izbjegavaj hladno i vlažno zemljište, jer ona u takovom zakrhljavi pa će ti dakle trud uzaludan biti.

3. Trešnja hoće suho zemljište kao i višnja, i da u sebi posjeduje pjeska, samo nesmije bit odveć vlažno i gnojna zemlja. Ona dakle najbolje uspijeva na zemljištu pjeskovitom.

Sadec ju na pjeskovitom zemljištu iz ljegavaš bolest, kojoj bi bila podvržena u vlažnoj i podvodnoj zemlji.

Položaj ljubi strm, premda može uspijeti i drugdje, samo se čuvaj vlažnih nizina.

4. Tinja ili dunja. Ako želiš da ti plod od tinje, koja tople ljeto miluju, uspješan bude; to ona mora na sunčanom, ali vlažnom mjestu posadjena biti.

5. Šljiv. Ona se zadovoljava sa vlažnim hladnim zemljištem, ali mnogo bolje uspijeva na suhom povišem zemljištu; samo ovo zemljište valja da je duboko mekote, prhko i no loše. Položaj za šljive biraj gdje je promoja a nikako u zaklonici; jer bi u zaklonici stradao cviet od slane (mraza), a promoja neda slani da stane na cvietu. Svakako budi ti pravilo to, da gledaš sadit redove šljivah od sjevera na jug, kako bi moglo sunce da prodiro među redova.

Ob ovom korisnom drvetu bit će više govora tečajem ove godine u vrloj „Našoj Slogi“, stoga za danas samo ovo.

6. Breska (voćka) ljubi onu zemlju, koja se češće okrapa, i koja je topla. Položaj ljubi južni. Riečju ona hoće isto takov položaj i zemljište kao i vinograd, s toga se obično po istim i sadi.

7. Kajsija zahtjeva isto takovo zemljište i položaj kao i breska.

8. Dajam zahtjeva lahko suhu i vruću zemlju, premda uspijeva u hladnom zabitom zemljištu. Sa svim tim najbolje uspijeva na pjeskovitom zemljištu, dočim na vlažnoj zemlji rodit će ti obiljno, ako ga za šljivu narvneš.

9. Orah ljubi hladnu i suhu, kršovitu zemlju; u vlažnoj zemlji nenapreduje. Položaj ljubi onaj, koji je vjetrovom izložen.

10. Kesten uspijeva u srednoj zemlji. Položaj ljubi koji je od sjevera zaštićen.

11. Mušmula ljubi vlažno i hladovito zemljište.

12. Marica (dud) traži jako, toplo i obradjeno zemljište, koje je položeno prama suncu, ili zaštićeno od vjetrovah. Ovoliko za danas Filipu. Došasti put govorit ćemo o nečem drugom; sad ostaj s Bogom! N. Večić.

Ték Novacah polag Borse u Trstu

od 1.—15. Maja 1881.

Table with columns: Dne, Car. dolari (ceklini), Naposlani, Lito. nov., Pril. sre. bro (agilo), Dne, Car. dolari (ceklini), Naposlani, Lito. nov., Pril. sre. bro (agilo). Rows 1-8.

Pregled trčćanskoga tržišća.

dne 12. Maja 1881.

Table with columns: OD, TO, OD, TO. Rows listing various goods like Vosak primorski, Kafa Portoriko, B. Dominga, etc.

cvjeta pošto ste mi i sami priobeli, kojim plodom bje naplaćen vaš trud i potrošen novac za rečeni sumpor.

Pošto mi je ove godine došao direktno iz tvornice kako rekoh to ga mogu dati ove godine cijenije nego itko u mojem trgovačkom krugu.

Ovim mislim, da sam svoju dužnost učinila, što vas moradah objaviti kako me moliste. —

Sada očekujem vaše cijenjene naručbine.

Sa štovanjem LODOVICA CORICH, trgovkinja mješovitih stvari.

Opazka: Samo onaj je pravi sumporni cviet od kuće „Albani“ iz Pesara koji je providjen na svakom otvoru vrece papirnom tablicom „CASA ALBANI PESARO“.

Prva Istarska TVORNICA VOSKA Sinovah Antona Artusi u Rovinju

nagradjena II. darom na izložbi u Gradu videć kako sve više raste poraba njezinih voćanih proizvodah te povećav tvornica pruža svojim konsumentom cienne i pogodbe uz koje se nije bojali konkurencije. — Nudja svoje proizvode (svieće, duplire, svieće bojadisane)

I. vrsti (compimento) po f. 2.20 kilo II. " " " " 1.80 " III. " " " " 1.60 "

Bojadisane svieće na ulju " " 3.— " Tko odmah plati dobije 3% odbitka (skonto), ili pako ns četiri mjeseca bez odbitka. Roba slobodna od vozarine do svake željezničke stacije.

Sve navedene vrsti uz cieniu tvornice nalaze se u zakladah: u Piranu kod g. A. Casali.

„Pazinu kod g. Mazzarelli & Mizzan. na Riecl (Flume) kod g. A. Gilardi.

Sto se tiče vrstnoće mogle bi ju jamčit mnoge svjedočbe raznih častnih župnikah i crkvenih upraviteljah i razne pohvale različitih novinah Beča i drugih pokrajinah, nego protivni svakom nekoristnom blebetanju pripusćaju vlastnici svoje proizvode sudu onih, koji će iste rabiti, a plaćat će se kad bude naručba pronadjena, da odgovara občanju; u protivnom slučaju primiti će vlastnici tvornice naručene proizvode na svoj trošak natrag ili pako će se platiti ciena najzadnje vrsti kao što kod III. vrsti.

OGLAS.

Podpisani vlasnik trgovine

SVIEĆAH

nagradjene na raznih svjetskih izložbah kao i na onoj nedavna obdrža-

vanou u Gradu

preporuča častnim crkvenim oskrbnictvom svoje iz čistoga pčelnoga voska sastavljene svieće kao što je naredjeno po obredu. Fabrikacija stoji pod nadziranjem mnogočastne nadbiskupske kurije u Gorici.

Podpisani jamčim bez pogreške nesamo dobrotu, kakvu i druge fabrike pružaju, nego i pravi izvor svojih svojih sviećah iz čistoga voska od pčelah; te se odriče svake plate u slučaju, kad bi se dokazalo, da njegove svieće prodane za vosak od pčelah i u odnosnom računu kao takve naznačeno sadržavaju kakov drugi tuk.

Napomenute svieće mirno i po malo gore, nekapiju i nekidaju se.

Ciena iznasa f. 2.50 po kilogramu, što je jednako f. 1.40 po bečkoj funti te se može platiti tečajem jedne godine bez interesa.

A da bude č. crkvenim oskrbnictvom laglje, podpisani činit će doći svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližnju željezničku postaju, poštu, il luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozarine.

Podpisani providjen je uvijek velikom zalogom ne samo takvih sviećah, nego i zalogom jednostavnih i četvero-uglih duplirah, uskrasnih i slikanih sviećah itd. svake veličine i deljeline te smatra da se može natječati u svakom obziru sa svakom sličnom trgovinom u državi il izvan nje.

Ako bi tko želio sviećah il duplirah niže vrsti, vlastitoga prozvajdanja, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, rečenih „sottana“ po f. 2.20 kilogramu, i III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Umoljavaju se dakle čast. crkvena oskrbnictva da prime na znanje više napomenute prednosti, što se tiče cienne i povoljnih uvjeta.

Osobitim počitanjem ponizni

Aljozjo Bader

sviećar Sjeminarska ulica broj 125.

Oglas.

Čast je podpisanomu javiti, da je preuzeo volosku ljekarnu, koju je nastojao svim potrebitim obskrbiti. Podpisani nastojat će, da svakoga najbrizljivije i čim cennie posluži te prima i veće naručbe, koje je pripravan i pošten odposlati.

Nadajući se, da će ga osobito voloski kotar svojimi naručbami počastiti pokorni

JOSIP MEISTER ljekarnik.

Volosko, u maju 1881.

Najjeftinije na veliko i na malo.

Niše podpisana uzimlje si za dužnost javiti svojim kupcem prošle godine i cielomu p. n. pučanstvu Grada Bakra i okolice da njoj je upravo sada direktno nadošao

„Pravi sumporni cviet“ iz tvornice toli na glasu zvane „Casa Albani iz Pesara“

Dakako da netrebam vam očitovati od kolike je potrebie ta vrst sumpornog

Oglas.

Javljam našim čitateljem i ostalomu štovanomu občinstvu, da smo pomoću „Matice Hrvatske“ dali prečistampati iz „Naše Sloge“ u posebnu knjigu, koja u maloj osmini iznosi preko 380 stranah,

ISTARSKE HRVATSKE

Knjiga se može dobiti kod Odpravnictva ovog lista po for 1. Čist je dobitak namljenjen „Našoj Slogi“ i „Bratovšćini hrvatskih ljudi u Istri“, zato se nadamo, da ćemo ju razprodati u najkraće vrijeme.

ODPRAVNICTVO NAŠE SLOGE.